

Sygn. akt IV U 115/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2016 r. w S.

odwołania M. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 grudnia 2015 r. oraz z dnia 02 lutego 2016 r. Nr (...)

w sprawie M. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do świadczenia przedemerytalnego

zmienia obie zaskarżone decyzje i ustala M. Z. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 20 listopada 2015 roku.

Sygn. akt IV U 115/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 grudnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3, ust. 3 pkt 1, 2, 3 oraz ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013r. poz. 170 ze zm.), odmówił ubezpieczonemu M. Z. prawa do świadczenia przedemerytalnego, bowiem nadal podlega on ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (decyzja z dnia 14.12.2015r., k. 13 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. Z., zarzucając jej błędne ustalenie, iż nadal podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, co w konsekwencji spowodowało wydanie decyzji odmawiającej mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. Ubezpieczony nie kwestionował poczynionych przez ZUS ustaleń faktycznych dotyczących prowadzenia przez niego działalności gospodarczej od 1 stycznia 2002r. w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, uwzględniających również okoliczności zmiany składu wspólników z dniem 1 marca 2003r. oraz błędnego zgłoszenia do ubezpieczenia. Wnioskodawca nie zgodził się natomiast z przyjęciem przez ZUS, iż w dalszym ciągu prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. Podniósł, że w dniu 13 maja 2015r. Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość spółki (...) sp. z o.o. w S. obejmującą likwidację majątki spółki. Wskazano, iż z chwilą ogłoszenia upadłości tejże spółki, jej działalność została zakończona, a majątkiem

rozporządza syndyk. Wobec powyższego, zdaniem ubezpieczonego, spełnia on wszystkie przesłanki do przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego, w konsekwencji czego wniósł o zmianę przedmiotowej decyzji (odwołanie z dnia 15.01.2016r., k. 1-2 akt sprawy).

Wobec treści złożonego odwołania z dnia 15 stycznia 2016r. oraz w zawiązku z wpływem postanowienia o ogłoszeniu upadłości Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. rozpatrzył sprawę ponownie i wydał decyzję z dnia 2 lutego 2016r., w której na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3, ust. 3 pkt 1, 2, 3 oraz ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych, odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazując, że nie opłacił on składek na ubezpieczenie społeczne za cały wymagany okres podlegania ubezpieczeniu aż do dnia ogłoszenia upadłości (decyzja z dnia 2.02.2016r., k. 16 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji z dnia 2 lutego 2016r. złożył ubezpieczony M. Z., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Zaskarżonej decyzji zarzucono błędne ustalenie, że w podanych w decyzji okresach wnioskodawca nie płacił składek na ubezpieczenie społeczne. Ubezpieczony wyjaśnił, że w okresie od marca 2003r. do stycznia 2015r. ze względu na błędne zgłoszenie do ubezpieczenia, wpłacane przez niego składki na ubezpieczenie społeczne były księgowane w ZUS na niewłaściwym koncie (na koncie pracowniczym, a nie osoby prowadzącej działalność gospodarczą). Do dnia kontroli przeprowadzonej przez (...) Oddział w S. w dniach 9-19.02.2015r. nie miał bowiem świadomości, iż przekazywane do ZUS-u składki na ubezpieczenie społeczne były księgowane na niewłaściwym koncie. Ubezpieczony podkreślił, że od marca 2003r. do marca 2014r. jego składki na ubezpieczenie społeczne były faktycznie uiszczane, tylko na podstawie niewłaściwego zgłoszenia, co nie może świadczyć o nieopłacaniu składek i jednocześnie pozbawiać go prawa do świadczenia przedemerytalnego. Po uzyskaniu informacji o nieprawidłowym zgłoszeniu M. Z. do ubezpieczenia społecznego, księgowa (...) dokonała korekt deklaracji ZUS DRA za okres od marca 2003r. do stycznia 2015r., jednocześnie rejestrując ubezpieczonego jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą. W ocenie wnioskodawcy po przeksięgowaniu przez ZUS uiszczonych przez niego składek na właściwe konto, ogłoszeniu przez Sąd Rejonowy w Siedlcach w dniu 13 maja 2015r. upadłości (...) sp. z o.o. w S. oraz osiągnięciu wieku 62 lat zostały spełnione wszystkie ustawowe przesłanki do przyznania mu świadczenia przedemerytalnego (odwołanie, k. 14-16 akt sprawy).

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, powołując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji z dnia 2 lutego 2016r. (odpowiedzi organu rentowego na odwołania, k. 3-4 i 18-19 akt sprawy).

Sprawy z odwołań ubezpieczonego od decyzji z dnia 14 grudnia 2015r. (sygn. akt IV U 115/16) oraz od decyzji z dnia 2 lutego 2016r. (sygn. akt IV U 233/16) Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i prowadził dalej pod sygn. akt IV U 115/16.

Sąd ustalił, co następuje:

W okresie od 1 stycznia 2002r. do 28 lutego 2003r. M. Z., ur. (...), podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek Zakładu Usług (...) sp. z o.o. w S. z podstawą wymiaru składek w wysokości 1500 zł. Następnie od 1 marca 2003r. został zgłoszony do ubezpieczeń jako pracownik z tytułu zawartej umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 1500 zł i rodzajem umówionej pracy – Prezes Zarządu. W tym okresie składki na ubezpieczenia społeczne za ubezpieczonego co do zasady były uiszczane w wysokościach przewidzianych dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z podstawą wymiaru składek 1500 zł. Jak wyjaśnił ubezpieczony, składki na ubezpieczenia społeczne w powyższy sposób były opłacane od 2003r. do 2007r., zaś niedopłaty pojawiły się dopiero od 2008r. Od 1 marca 2003r. M. Z. posiadał całość udziałów Zakładu Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. i był jej jedynym wspólnikiem. Kontrola przeprowadzona przez ZUS w lutym 2015r. wykazała, iż wnioskodawca został błędnie zgłoszony do ubezpieczenia jako pracownik, bowiem posiadał całość udziałów w w/w spółce i powinien być traktowany jak osoba prowadząca pozarolniczą działalność. W okresie od 1 marca 2003r. do 30 września 2003r. (kod ubezpieczenia 0510) oraz od 1 października 2003r. do 13 maja 2015r. (kod ubezpieczenia (...)) – wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością) ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu

prowadzenia pozarolniczej działalności. Zgodnie z protokołem kontroli przeprowadzonej w w/w spółce dokonano korekt deklaracji dla M. Z. za okres od 03.2003r. do 01.2015r. Z uwagi, iż przed przeprowadzeniem kontroli od 1 marca 2003r. składki na ubezpieczenia społeczne były uiszczane za wnioskodawcę jak za pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę, a nie z tytułu wykonywania pozarolniczej działalności, powstały rozbieżności pomiędzy składkami opłaconymi a należnymi. W niektórych miesiącach powstały niedopłaty, zaś w innych kwota składek przewyższała ustalony limit dla osób prowadzących działalność gospodarczą.

Postanowieniem z dnia 13 maja 2015r. wydanym w sprawie V GU 8/15 Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika Zakładu Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. (kopia postanowienia, k. 17-18 akt organu rentowego). W dniu ogłoszenia upadłości ubezpieczony miał ukończone 61 lat.

M. Z. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. jako osoba bezrobotna od dnia 14 maja 2015r. i od tego też dnia przysługuje mu prawo do zasiłku. Okres 180 dni pobierania zasiłku upłynął 10 listopada 2015r. W okresie od dnia rejestracji, tj. od 14 maja 2015r. ubezpieczony nie odmówił propozycji pracy. Zaświadczenie poświadczające 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych zostało wydane przez Powiatowy Urząd Pracy w S. dnia 19 listopada 2015r. (zaświadczenie, k. 5 akt organu rentowego).

W dniu 19 listopada 2015r. M. Z. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne (wniosek, k. 1-2 akt organu rentowego). Zaskarżonymi decyzjami z dnia 14 grudnia 2015r. i 2 lutego 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego (decyzja z dnia 14.12.2015r., k. 13-13v akt organu rentowego; decyzja z dnia 2.02.2016r., k. 16-16v akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego M. Z. zasługiwały na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 963 j.t.) za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, a także współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz współnika spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Stosownie natomiast do treści art. 2 ust. 3 tej ustawy, świadczenie to przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna, w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz złożyła wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. podnosił, iż wnioskodawca nie spełnił warunku nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż nie opłacił składek na ubezpieczenie społeczne za cały wymagany okres podlegania ubezpieczeniu aż do dnia ogłoszenia upadłości. Bezsprzecznie M. Z. spełnił pozostałe przesłanki do uzyskania prawa do wnioskowanego świadczenia, czego organ rentowy nie kwestionował, w szczególności wobec złożenia przez ubezpieczonego postanowienia z dnia 13 maja 2015r. o ogłoszeniu upadłości

obejmującej likwidację majątku dłużnika Zakładu Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., której od 2003r. był jedynym współnikiem i posiadał całość udziałów spółki.

Z przepisu art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wynika, iż prawo do tego świadczenia przysługuje osobie, która do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne. Zdaniem Sądu, poza okolicznością, że ubezpieczony powinien nieprzerwanie do dnia ogłoszenia upadłości prowadzić działalność, a okres ten nie może być krótszy niż 24 miesiące, to ustawa nie precyzuje, kiedy powinien przypadać okres opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Brak jest przy tym podstaw, by twierdzić, że przesłanką uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego jest konieczność opłacenia składek na ubezpieczenia za cały wymagany okres podlegania ubezpieczeniu aż do dnia ogłoszenia upadłości. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z przepisami art. 10 i art. 11 Prawa upadłościowego i naprawczego upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, czyli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Wobec tego fakt, iż jeszcze przed dniem ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika Zakładu Usług (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. powstały zaległości wobec ZUS w zakresie opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, nie może mieć wpływu na uprawnienia ubezpieczonego związane ze świadczeniem przedemerytalnym, o ile wykaże okres 24 miesięcy opłacania składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Co więcej z treści uzasadnienia postanowienia z dnia 13 maja 2015r. o ogłoszeniu upadłości wynika, iż posiadanie przez spółkę zobowiązań wobec ZUS w kwocie około 70.000 zł (jak podał prezes zarządu spółki M. Z.) także miało wpływ na uznanie dłużnika za niewypłacalnego. Brak regulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenia przez w/w spółkę w ostatnich latach przed ogłoszeniem upadłości niewątpliwie wiąże się z tym, że od marca 2014r. sytuacja finansowa spółki stopniowo ulegała pogorszeniu, a kryzys na rynku budownictwa oraz brak zamówień na zimowe miesiące pogłębiał jej negatywny wynik finansowy, co w konsekwencji doprowadziło do ogłoszenia jej upadłości. Zasadne jest zatem, aby w celu uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego ubezpieczony wykazał co najmniej 24 miesiące nieprzerwanego okresu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Z zestawienia składek odprowadzanych za M. Z. przygotowanego przez organ rentowy wynika, iż u ubezpieczonego istniał taki 24-miesięczny okres opłacania składek na ubezpieczenia społecznego i jest to chociażby okres od lipca 2005r. do lipca 2007r., kiedy to wnioskodawca nie zalegał ze składkami ani też nie posiadał żadnych niedopłat. Nie może także ująć uwadze, że w niektórych miesiącach uiszczona kwota składek na ubezpieczenia społeczne za M. Z. przewyższa ustalony limit dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Taka sytuacja miała miejsce w określonych miesiącach w latach 2003, 2004, 2005, 2006, we wrześniu 2007r. oraz grudniu 2008r. (zestawienie składek, k. 31-33v akt sprawy). Niewątpliwie powstałe nadpłaty powinny zostać zaliczone na poczet składek za poprzednie miesiące uiszczonych w nieprawidłowej (zaniżonej) wysokości z uwagi na błędne zgłoszenie M. Z. do ubezpieczeń społecznych od 1 marca 2003r. jako pracownika w Zakładzie Usług (...) sp. z o.o. w S., podczas gdy w tym okresie posiadał on całość udziałów w spółce i w świetle art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych powinien być taktowany jak osoba prowadząca pozarolniczą działalność.

Całokształt okoliczności sprawy pozwolił zatem uznać, iż ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki zawarte w art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Tym samym Sąd ustalił M. Z. prawo do świadczenia przedemerytalnego w myśl art. 7 ust. 1 w/w ustawy od dnia następnego po dniu złożenia wniosku o świadczenie, tj. od dnia 20 listopada 2015r.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmieniono obie zaskarżone decyzje i orzeczono jak w sentencji wyroku.